

Glimtar från Tanzania

Anna

I dag är det festligt på morgonsamlingen. Vi sitter i en ring runt rummet. Barnen i förskolan sjunger en välkomstsång för oss gäster. En flicka med pigga, glada ögon kikar nyfiket på oss. Hon är söt och sjunger bra. Hon heter Anna. Hon är född 1990 och har nyss fyllt sju år. Vi träffar henne i Bulongwa där hon bor på barnhemmet.

Annas historia är dystert. Annas mamma och pappa är döda och hon har bott på barnhemmet sedan hon var två år därför att ingen kunde ta hand om henne. Mostrar och fastrar är också döda. Hon har fem syskon, som alla bor i olika familjer. När mamma och pappa dog flyttade Anna och hennes storebror Erik först till farfar och farmor. Men farfar hade en fru till, man kan ha så i Tanzania. Erik, som bara var lite äldre än Anna, fick ta hand om henne. En dag kom några diakonalarbetare från kyrkan till byn. De såg att barnen inte mådde bra. Därför tog de Anna och Erik till barnhemmet i Bulongwa. Erik var en klyftig pojke, men han hade inte fått lära sig hur man uppför sig och han trivdes inte på barnhemmet. Till slut flyttade han hem till farfar igen. Anna stannade kvar. När han varit hos farfar en tid kom han och klagade. Han fick bara äta vitkål hos farfar och han fick ingen tvål. Trots allt var barnhemmet bättre. Farfar var gammal och skröplig och nästan blind. Nu är både farmor och farfar döda. En faster till pappan vill ta hand om Anna nu, men ingen vet om hon dyker upp. Kanske kommer någon annan släkting att höra av sig nu när hon blivit stor och kan börja hjälpa till i hushållet. Kanske kommer någon att begära en dyr hemgift, pris, för henne när hon ska gifta sig för hon kan mycket. Men det beror förstås på vem som tar hand om henne.

Anna är en underbar flicka. Hon är duktig och har lätt för att läsa och skriva. Anna fick följa med oss till skolan en dag. Hon satt inne på rektorns expedition och medan han berättade om skolan för oss, skrev Anna i en liten anteckningsbok: Anina (Anna skrev), Mama Ingilidi, kuku (tupp) och en massa namn på saker hon såg i rummet. När skoldirektören såg allt hon skrivit sa han bestämt till rektorn att hon skulle placeras i klass två när hon skulle börja skolan. Annars skulle hon bli alldeles uttråkad. Anna bara log blygt, men det syntes att hon var lycklig.

Vad hände med Annas bröder?

Erik vallar kor och går inte i skolan trots att han också är duktig. En annan bror har fått ta mycket stort ansvar nu när farfar dött. Det är inte så lätt att vara barn i Tanzania. Hoppas att Anna får börja skolan och får ett bra hem. Vi såg hur fint hon hjälpte andra barn på barnhemmet. Hon sjöng små barnvisor med de mindre barnen. Hon sjöng före och de svarade. Hon var som en liten lärare.

Ester

I förskolan går en stor flicka, Ester, en kamrat till Anna. Ester har en CP-skada. Hon har kunnat gå tidigare, men genom brist på kunskap och sjukgymnastik knäskuttar hon fram. Hon är ganska duktig och kan skriva sitt namn och pratar lite, men med svag röst. Anna brukar hjälpa henne att hämta mat och annat som hon behöver. Ester är också glad i dag. Och hon är nyfiken på oss. Det är lite spännande med gäster tror jag.

Anna lär sig mycket i förskolan

Granne till barnhemmets lokaler finns en förskola. Den var underbar och borde få bli ett föredöme för andra ställen. Två unga tanzanianska kvinnor hade fått utbildning i Dar es Saalam. Under utbildningen hade de gjort en mängd pedagogiskt material av alla sorter. Det var en Montessoriförskola och med de enkla medel, som stod till förfogande, hade de tillverkat kartor, pussel, räknestavar och formbrädor, sorterings lådor och bokstavskort, ja allt. Materialet var av enkel kartong, masonit, klister, sand, färg och vad naturen bjuder tex bönor för att räkna matematik. I skolan fanns bara fyra eller fem böcker på kiswahili. Barnen arbetade tyst på en stor mjuk matta på golvet. Några la ut ord med bokstavskort och skrev sedan av dem på en liten svart

tavla, andra la pussel eller sorterade efter något system. Alla var flitigt sysselsatta och arbetade mycket tyst. Anna och något fler barn kunde läsa och läste högt för oss. Det var roligt att se hur alla sinnen togs i bruk. En liten satt och lyssnade på ljudet från innehållet i tomma filmburkar för att kunna para ihop de som lät lika. Facit fanns under botten i form av färgkoder.

Ester, som bara kunde krypa och endast använda ena handen, stortrivdes. Hon sorterade i färger och när jag gav henne en griffeltavla skrev hon sitt namn. På rasten studsade hon en boll. Tänk om hon fått hjälp med sina ben tidigare!

Rummet var enkelt, men blev färgglatt i och med att det satt bilder på väggarna och att ena väggen upptogs av en lång bokhylla full av pedagogiskt material i alla färger, prydligt ordnat i lådor och högar. Nästa dag kom vi dit vid mellanmålsstunden på förmiddagen. Alla satt alldeles stilla och väntade på vällingmuggarna, som läraren var ute för att hämta. Anna tog genast ledningen och sa: "Welcome". En liten tös reste sig och bad bordsbönen. Lugnt hämtade de var sin mugg med näringsrik, god, lite söt välling, udji. Anna hämtade Esters mugg och tog sedan själv. När Ester druckit ur var Anna påpassligt framme och plockade bort. Hon gjorde det så fint. Sen sjöng barnen en ny sång för oss och vi gick ut. Alla barnen var roade av vårt besök och hade mycket roligt åt de ballonger vi blåste upp åt var och en.

□